

Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore januar-decembar 2017. godine

Ukupna spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore za period januar-decembar 2017. godine, prema konačnim podacima iznosila je 2 675 miliona eura, što ukazuje na rast od 12 % u odnosu na isti period prethodne godine.

Izvoz robe imao je vrijednost od 371,5 miliona eura, a **uvoz** 2 303,5 miliona eura. U odnosu na isti period prethodne godine izvoz je bio veći za 14%, a uvoz veći za 11,7%.

Pokrivenost uvoza izvozom iznosila je 16,1% i veća je u odnosu na isti period prethodne godine (15,8%).

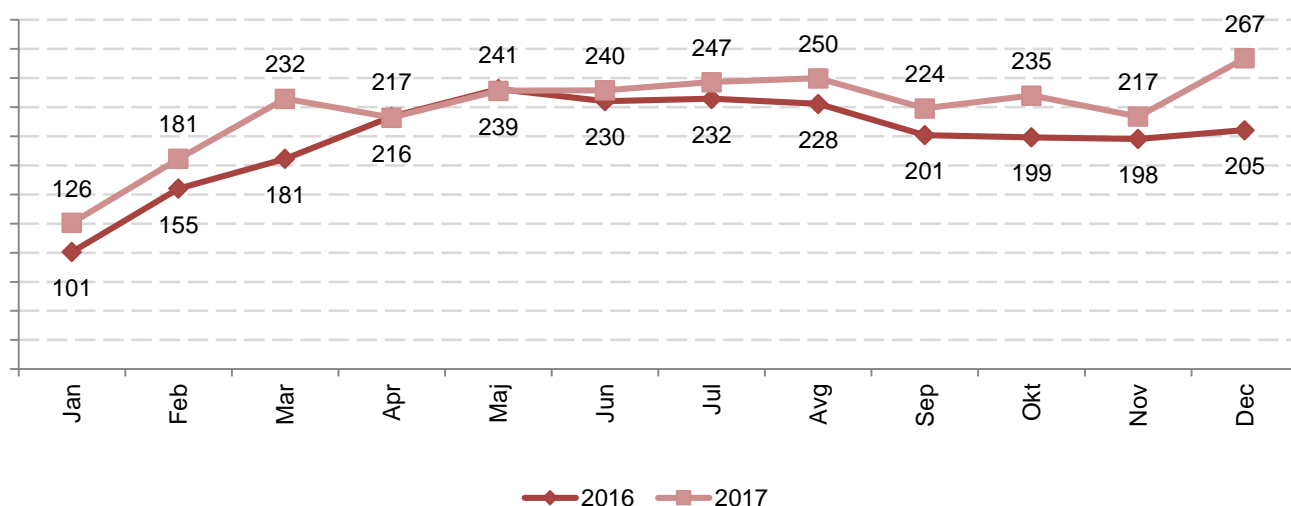
U strukturi izvoza prema standardnoj međunarodnoj trgovinskoj klasifikaciji (SMTK) najviše su zastupljeni **Proizvodi svrstani po materijalu** (sektor 6), u iznosu od 104 miliona eura (koji čine: Obojeni metali – 71,9 mil. eura i Gvožđe i čelik – 17,9 mil. eura).

U strukturi uvoza prema SMTK-u najviše su zastupljeni **Mašine i transportni uređaji** (sektor 7) u iznosu od 552,5 miliona eura (koji čine: Drumaska vozila – 162,7 mil. eura i Električne mašine, aparati i uređaji - 127,7 mil. eura).

Najveći spoljnotrgovinski partneri u izvozu bili su: Srbija (66 mil. eura), Bosna i Hercegovina (47,2 mil. eura) i Mađarska (31,7 mil. eura).

Najveći spoljnotrgovinski partneri u uvozu bili su: Srbija (495,7 mil. eura), Kina (221,4 mil. eura) i Njemačka (196,1 mil. eura). Spoljnotrgovinska robna razmjena bila je najveća sa potpisnicama CEFTA-e i sa Evropskom unijom.

Grafik 1. Ukupna spoljnotrgovinska robna razmjena po mjesecima, u mil. EUR

Tabela 1. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore po mjesecima

				u hilj. EUR	
PERIOD	UVOZ	IZVOZ	TRGOVINSKI BILANS		
2016					
Januar	84 562	16 090	-68 472		
Februar	132 472	22 592	-109 880		
Mart	160 672	20 080	-140 592		
April	187 847	29 014	-158 833		
Maj	213 260	27 451	-185 809		
Jun	199 639	30 549	-169 089		
Jul	204 883	27 444	-177 439		
Avgust	198 549	29 372	-169 176		
Septembar	172 092	28 928	-143 164		
Oktobar	169 265	29 814	-139 450		
Novembar	165 274	32 405	-132 869		
Decembar	173 174	32 107	-141 068		
2017					
Januar	101 405	24 248	-77 157		
Februar	154 209	26 424	-127 786		
Mart	200 887	31 522	-169 365		
April	184 687	30 816	-153 871		
Maj	210 358	28 842	-181 516		
Jun	214 518	25 060	-189 458		
Jul	216 587	30 835	-185 752		
Avgust	204 681	45 374	-159 307		
Septembar	193 722	30 742	-162 980		
Oktobar	203 215	32 221	-170 994		
Novembar	188 209	29 049	-159 161		
Decembar	231 024	36 331	-194 692		

Tabela 2. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore po kontinentima i odabranim zemljama

TRGOVINSKI PARTNERI	IZVOZ				UVOZ				TRGOVINSKI BILANS	
	2016		2017		2016		2017		2016	2017
	%	u hilj. EUR	%	u hilj. EUR	%	u hilj. EUR	%	u hilj. EUR	u hilj. EUR	u hilj. EUR
S V I J E T	100.0	325 846	100.0	371 463	100.0	2 061 688	100.0	2 303 503	-1 735 842	-1 932 040
Evropa	89.2	290 701	87.1	323 673	84.0	1 731 954	83.5	1 924 530	-1 441 252	-1 600 857
EU	37.6	122 376	34.7	129 031	48.1	992 567	47.4	1 091 585	-870 191	-962 554
CEFTA¹	45.1	146 800	41.1	152 492	30.4	627 546	31.2	717 605	-480 746	-565 113
Afrika	0.9	2 880	0.8	2 797	0.3	6 288	0.3	7 470	-3 407	-4 673
Azija	9.3	30 203	11.5	42 783	13.1	270 078	14.2	327 442	-239 875	-284 659
Amerika	0.6	1 969	0.6	2 111	2.6	52 609	1.9	43 216	-50 640	-41 105
Okeanija	0.0	92	0.0	100	0.0	760	0.0	844	-667	-744
SAD	0.4	1 152	0.5	1 790	1.2	24 807	0.8	17 708	-23 655	-15 918
Kina	5.8	18 932	1.7	6 450	9.0	185 182	9.6	221 419	-166 250	-214 969
Rusija	0.7	2 235	0.6	2 176	0.2	4 818	0.3	6 504	-2 583	-4 328
Švajcarska	1.3	4 324	1.0	3 841	0.6	13 076	1.1	24 912	-8 752	-21 071
Japan	0.7	2 136	0.3	1 074	0.9	18 660	1.6	36 450	-16 524	-35 376
Turska	1.6	5 116	6.0	22 279	3.4	70 556	3.1	71 105	-65 439	-48 826
Brazil	–	–	0.0	1	0.6	12 240	0.4	9 466	-12 240	-9 465

¹ Albanija, Bosna i Hercegovina, Makedonija, Moldavija, Srbija i Kosovo

Tabela 3. Spoljnotrgovinska robna razmjena sa državama članicama EU i potpisnicama CEFTA-e

TRGOVINSKI PARTNERI	IZVOZ				UVOZ				TRGOVINSKI BILANS	
	2016		2017		2016		2017		2016	2017
	%	u hilj. EUR	%	u hilj. EUR	%	u hilj. EUR	%	u hilj. EUR	u hilj. EUR	u hilj. EUR
S V I J E T	100.0	325 846	100.0	371 463	100.0	2 061 688	100.0	2 303 503	-1 735 842	-1 932 040
Evropska unija	37.6	122 376	34.7	129 031	48.1	992 567	47.4	1 091 585	-870 191	-962 554
Austrija	2.2	7 041	0.5	1 761	1.8	37 965	1.9	42 911	-30 924	-41 150
Belgija	0.1	453	0.2	778	0.6	12 261	0.5	11 719	-11 808	-10 940
Bugarska	0.2	556	0.6	2 317	0.6	13 228	0.6	12 930	-12 673	-10 614
Češka	1.9	6 031	1.1	4 192	1.3	26 037	1.3	30 895	-20 005	-26 703
Danska	0.2	686	0.2	899	0.2	4 295	0.3	6 722	-3 609	-5 823
Estonija	0.0	0	0.0	41	0.0	494	0.0	500	-494	-459
Finska	0.0	67	0.1	200	0.3	5 521	0.3	5 839	-5 454	-5 639
Francuska	1.1	3 715	0.9	3 456	2.0	41 706	2.3	52 610	-37 991	-49 154
Grčka	0.2	681	0.0	115	5.3	109 474	5.9	135 199	-108 794	-135 084
Holandija	0.3	1 002	0.4	1 641	1.6	32 617	1.6	36 790	-31 615	-35 149
Irska	0.0	0	0.0	5	0.1	2 704	0.4	10 251	-2 704	-10 246
Italija	5.3	17 393	3.5	13 098	7.4	153 041	7.3	168 716	-135 648	-155 618
Kipar	0.1	205	0.1	452	0.1	1 930	0.0	915	-1 725	-463
Letonija	0.0	7	0.0	50	0.0	283	0.0	711	-275	-661
Litvanija	0.0	6	3.0	11 088	0.6	11 577	0.0	1 131	-11 571	9 957
Luksemburg	0.1	194	0.0	66	0.1	1 547	0.1	1 244	-1 353	-1 178
Mađarska	10.7	34 928	8.5	31 683	0.9	19 369	0.9	21 027	15 559	10 657
Malta	0.2	652	0.1	380	0.0	72	0.0	87	581	293
Njemačka	4.0	13 134	2.5	9 315	10.5	217 243	8.5	196 101	-204 109	-186 785
Poljska	3.5	11 443	4.1	15 250	1.5	31 111	1.7	38 048	-19 669	-22 798
Portugal	0.0	12	0.0	1	0.1	2 851	0.2	3 746	-2 839	-3 746
Hrvatska	0.7	2 250	0.7	2 626	5.4	110 813	5.7	131 135	-108 562	-128 508
Rumunija	0.1	359	0.2	723	1.2	25 211	1.3	30 935	-24 852	-30 212
Slovačka	0.1	444	0.0	66	0.3	6 720	0.3	7 896	-6 276	-7 830
Slovenija	4.6	15 103	5.4	19 983	2.3	46 393	2.4	55 206	-31 290	-35 223
Španija	0.1	256	0.1	205	2.1	43 976	2.1	47 721	-43 720	-47 515
Švedska	0.8	2 540	0.9	3 269	0.9	17 784	0.8	19 002	-15 244	-15 733
Ujedinjeno Kraljevstvo	1.0	3 216	1.4	5 369	0.8	16 345	0.9	21 599	-13 129	-16 230
CEFTA	45.1	146 800	41.1	152 492	30.4	627 546	31.2	717 605	-480 746	-565 113
Albanija	4.4	14 388	2.9	10 944	1.4	28 542	1.5	35 017	-14 155	-24 072
Bosna i Hercegovina	8.2	26 636	12.7	47 186	5.4	111 630	6.6	151 954	-84 994	-104 768
Moldavija	0.0	37	0.0	0	0.0	169	0.0	546	-132	-546
Makedonija	1.4	4 526	1.5	5 741	1.3	26 521	1.3	30 353	-21 995	-24 612
Srbija	25.2	82 035	17.8	65 990	22.2	457 276	21.5	495 703	-375 241	-429 713
Kosovo	5.9	19 179	6.1	22 630	0.2	3 408	0.2	4 032	15 771	18 598
Ostale zemlje (izvan EU i CEFTA)	17.4	56 670	24.2	89 940	21.4	441 574	21.5	494 313	-384 904	-404 373

Tabela 4. Izvoz Crne Gore po odsjeku SMTK

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	2016	Indeks 2016 2015	2017	Indeks 2017 2016
	u hilj. EUR		u hilj. EUR	
0-9 UKUPNO	325 846	102,7	371 463	114.0
0 Hrana i žive životinje	27 337	103,6	26 400	96.6
00 Žive životinje	41	121,9	65	156.8
01 Meso i prerada mesa	10 218	105,7	11 126	108.9
02 Mliječni proizvodi i jaja	347	94,3	332	95.5
03 Ribe i prerađevine od ribe	100	300,0 ¹	78	78.3
04 Žitarice i proizvodi od žitarica	6 871	135,8	6 157	89.6
05 Povrće i voće	7 159	104,3	5 352	74.8
06 Šećer, proizvodi od šećera i med	30	59,8	88	292.4
07 Kafa, čaj, kakao i začini	1 784	46,4	2 345	131.4
08 Stočna hrana (sem žita u zrnu)	275	140,4	370	134.4
09 Razni proizvodi za ishranu	512	175,0	489	95.6
1 Piće i duvan	22 506	83,8	20 551	91.3
11 Pića	20 314	95,6	19 729	97.1
12 Duvan i proizvodi od duvana	2 192	39,3	822	37.5
2 Sirove materije, sem goriva	71 968	113,2	102 740	142.8
21 Kože sirove i krzna nečinjena	2 921	87,4	3 693	126.4
22 Uljano sjeme i plodovi	15	300,0 ¹	0	0.2
23 Sirovi kaučuk	–	–	–	–
24 Pluta i drvo	27 616	95,6	28 893	104.6
25 Celuloza i otpaci od hartije	1 148	114,3	1 271	110.7
26 Tekstilana vlakna i otpaci	44	80,1	12	27.7
27 Sirova đubriva i minerali	2 267	85,3	1 401	61.8
28 Mineralne rude i otpaci metala	37 276	135,9	66 939	179.6
29 Životinjske i biljne sirove materije	681	300,0 ¹	532	78.1
3 Mineralna goriva i maziva	51 648	109,9	45 985	89.0
32 Kameni ugalj, koks i briketi	2 061	97,8	4 686	227.4
33 Nafta i naftni derivati	12 656	83,2	18 024	142.4
34 Gas, prirodni i industrijski	–	–	1	300,0 ¹
35 Električna enegrija	36 931	124,4	23 274	63.0
4 Životinjska i biljna ulja i masti	580	94,6	587	101.2
41 Životinjska ulja i masti	401	98,7	407	101.4
42 Čvrste biljne masti i ulja	160	88,5	132	82.2
43 Prerađena životinjska i biljna ulja	18	72,8	48	265.0
5 Hemijski proizvodi	17 588	136,5	17 574	99.9
51 Organski hemijski proizvodi	43	218,8	20	47.4
52 Neorganski hemijski proizvodi	237	270,1	681	287.1
53 Proizvodi za bojenje i stavljenje	115	78,4	158	137.7
54 Medicinski i farmaceutski proizvodi	9 927	149,8	11 732	118.2
55 Eterična ulja, parfemski i toaletni preparati	2 707	102,4	1 776	65.6
56 Đubriva (osim sirovih)	104	300,0 ¹	–	–
57 Plastične materije u primarnim oblicima	187	128,5	189	101.0
58 Plastične mase u ostalim oblicima	490	134,3	554	113.2
59 Hemijske materije i proizvodi nigdje nepomenuti	3 778	133,8	2 465	65.2

Tabela 4. Izvoz Crne Gore po odsjeku SMTK

/nastavak/

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	2016	Indeks <u>2016</u> <u>2015</u>	2017	Indeks <u>2017</u> <u>2016</u>
	u hilj. EUR		u hilj. EUR	
6 Proizvodi svrstani po materijalu	86 569	89,7	103 993	120.1
61 Koža, proizvodi od kože i krzna	198	72,7	241	121.7
62 Proizvodi od kaučuka	51	55,4	70	136.9
63 Proizvodi od plute i drveta	1 333	118,0	1 775	133.2
64 Hartija, karton i proizvodi od celuloze	1 325	94,2	991	74.8
65 Predivo, tkanine i tekstilni proizvodi	311	192,0	124	39.8
66 Proizvodi od nemetalnih minerala	2 188	220,8	4 292	196.2
67 Gvožđe i čelik	14 306	68,0	17 851	124.8
68 Obojeni metali	62 965	90,7	71 930	114.2
69 Proizvodi od metala, nigdje drugo pomenuti	3 892	195,9	6 718	172.6
7 Mašine i transportni uređaji	31 135	105,0	41 633	133.7
71 Pogonske mašine i uređaji	236	91,5	340	144.5
72 Specijalne mašine za neke ind.grane	1 663	120,8	1 776	106.8
73 Mašine za obradu metala	158	23,0	346	219.2
74 Industrijske mašine za opštu upotrebu	12 207	94,5	12 122	99.3
75 Kancelarijske mašine i za AOP	581	86,3	494	85.0
76 Telekomunikacioni aparati i uređaji	1 815	168,3	1 114	61.4
77 Električne mašine, aparati i uređaji	4 905	142,3	4 516	92.1
78 Drumska vozila	7 684	204,5	4 619	60.1
79 Ostala transportna sredstva i opreme	1 887	34,6	16 305	300,0 ¹
8 Razni gotovi proizvodi	11 565	84,0	11 999	103.8
81 Montažne zgrade, sanitarni uređaji	269	210,0	268	99.5
82 Namještaj i djelovi	1 005	100,1	926	92.1
83 Predmeti za putovanja	150	300,0 ¹	37	24.8
84 Odjeća	1 003	104,9	857	85.5
85 Obuća	538	127,5	349	64.9
87 Naučni i kontrolni instrstrumenti	245	47,0	721	294.2
88 Fotoaparati, časovnici	30	17,5	157	300,0 ¹
89 Razni gotovi proizvodi	8 324	79,0	8 683	104.3
9 Proizvodi i transakcije, nigdje drugo pomenuti	4 950	–	–	–

¹ Obračunati indeks veći je od 300,0.

Tabela 5. Uvoz Crne Gore po odsjeku SMTK

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	2016	Indeks 2016 2015	2017	Indeks 2017 2016
	u hilj. EUR		u hilj. EUR	
0-9 UKUPNO	2 061 688	112,0	2 303 503	111,7
0 Hrana i žive životinje	397 228	104,5	425 957	107,2
00 Žive životinje	19 812	84,4	22 434	113,2
01 Meso i prerada mesa	94 662	106,6	103 157	109,0
02 Mliječni proizvodi i jaja	49 535	103,2	52 125	105,2
03 Ribe i prerađevine od ribe	16 178	118,0	18 460	114,1
04 Žitarice i proizvodi od žitarica	55 203	96,5	58 396	105,8
05 Povrće i voće	63 699	115,6	67 957	106,7
06 Šećer, proizvodi od šećera i med	11 207	110,8	12 028	107,3
07 Kafa, čaj, kakao i začini	34 349	108,3	35 311	102,8
08 Stočna hrana (sem žita u zrnju)	16 592	92,5	16 945	102,1
09 Razni proizvodi za ishranu	35 991	105,9	39 143	108,8
1 Piće i duvan	70 777	106,1	79 910	112,9
11 Pića	58 176	106,4	64 234	110,4
12 Duvan i proizvodi od duvana	12 602	104,8	15 676	124,4
2 Sirove materije, sem goriva	37 261	82,9	42 350	113,7
21 Kože sirove i krzna nečinjena	0	–	1	300,0 ¹
22 Uljano sjeme i plodovi	1 445	181,2	1 454	100,6
23 Sirovi kaučuk	126	113,9	68	54,6
24 Pluta i drvo	5 228	105,2	4 804	91,9
25 Celuloza i otpaci od hartije	6	39,0	12	179,1
26 Tekstilana vlakna i otpaci	559	53,3	380	68,0
27 Sirova đubriva i minerali	3 412	123,6	3 002	88,0
28 Mineralne rude i otpaci metala	20 161	70,0	24 892	123,5
29 Životinjske i biljne sirove materije	6 323	98,5	7 737	122,4
3 Mineralna goriva i maziva	187 539	94,2	255 904	136,5
32 Kameni uglj, koks i briketi	692	83,4	691	99,9
33 Nafta i naftni derivati	133 888	90,3	171 544	128,1
34 Gas, prirodni i industrijski	8 156	85,4	9 756	119,6
35 Električna energija	44 804	110,6	73 914	165,0
4 Životinjska i biljna ulja i masti	13 937	102,7	13 948	100,1
41 Životinjska ulja i masti	510	89,2	750	147,0
42 Čvrste biljne masti i ulja	13 227	103,6	12 980	98,1
43 Prerađena životinjska i biljna ulja	200	86,4	218	109,0
5 Hemijski proizvodi	203 403	104,7	227 833	112,0
51 Organski hemijski proizvodi	2 325	105,3	2 225	95,7
52 Neorganski hemijski proizvodi	3 505	91,1	3 682	105,1
53 Proizvodi za bojenje i stavljenje	22 623	106,5	24 510	108,3
54 Medicinski i farmaceutski proizvodi	65 838	98,1	76 117	115,6
55 Eterična ulja, parfemski i toaletni preparati	50 686	107,4	51 049	100,7
56 Đubriva (osim sirovih)	3 891	120,3	2 249	57,8
57 Plastične materije u primarnim oblicima	3 362	109,3	3 813	113,4
58 Plastične mase u ostalim oblicima	27 308	108,1	31 966	117,1
59 Hemijske materije i proizvodinigdje nepomenuti	23 864	112,8	32 221	135,0

Tabela 5. Uvoz Crne Gore po odsjeku SMTK

/nastavak/

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	2016	Indeks 2016 2015	2017	Indeks 2017 2016
	u hilj. EUR		u hilj. EUR	
6 Proizvodi svrstani po materijalu	341 790	121,2	409 606	119.8
61 Koža, proizvodi od kože i krzna	242	75,7	318	131.0
62 Proizvodi od kaučuka	17 760	110,9	21 345	120.2
63 Proizvodi od plute i drveta	20 244	115,1	25 160	124.3
64 Hartija, karton i proizvodi od celuloze	32 438	105,2	32 751	101.0
65 Predivo, tkanine i tekstilni proizvodi	18 602	120,5	21 257	114.3
66 Proizvodi od nemetalnih minerala	84 689	109,0	107 994	127.5
67 Gvozđe i čelik	48 907	118,5	67 813	138.7
68 Obojeni metali	15 145	102,8	17 398	114.9
69 Proizvodi od metala, nigdje drugo pomenuti	103 761	152,3	115 570	111.4
7 Mašine i transportni uređaji	527 754	129,3	552 498	104.7
71 Pogonske mašine i uređaji	44 473	300,0 ¹	8 201	18.4
72 Specijalne mašine za neke ind.grane	41 269	111,8	51 077	123.8
73 Mašine za obradu metala	2 680	114,3	4 084	152.4
74 Industrijske mašine za opštu upotrebu	65 034	103,2	93 777	144.2
75 Kancelarijske mašine i za AOP	24 815	105,3	22 738	91.6
76 Telekomunikacioni aparati i uređaji	66 757	105,6	73 426	110.0
77 Električne mašine, aparati i uređaji	129 904	149,4	127 679	98.3
78 Drumska vozila	134 668	116,5	162 750	120.9
79 Ostala transportna sredstva i opreme	18 155	300,0 ¹	8 766	48.3
8 Razni gotovi proizvodi	279 239	110,6	295 491	105.8
81 Montažne zgrade, sanitarni uređaji	15 923	90,9	21 093	132.5
82 Namještaj i djelovi	50 679	110,8	53 051	104.7
83 Predmeti za putovanja	7 436	112,0	7 855	105.6
84 Odjeća	69 164	119,3	73 286	106.0
85 Obuća	36 428	110,6	37 714	103.5
87 Naučni i kontrolni instrstrumenti	18 681	95,8	18 128	97.0
88 Fotoaparati, časovnici	5 059	99,6	5 966	117.9
89 Razni gotovi proizvodi	75 869	113,0	78 399	103.3
9 Proizvodi i transakcije, nigdje drugo pomenuti	2 759	300,0¹	7	0.3

¹ Obračunati indeks veći je od 300,0.

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Statistika robne razmjene sa inostranstvom predstavlja važan izvor podataka koji je od primarnog značaja za brojne institucije koje kreiraju ekonomsku politiku, kao i za donošenje odluka na nivou države i pojedinih subjekata. Podaci statistike robne razmjene sa inostranstvom služe kao osnovni izvor informacija za izradu statistike platnog bilansa, nacionalnih računa, za pripremu multilateralnih i bilateralnih pregovora, preduzećima za istraživanja tržišta i analizu poslovanja.

Izrada podataka robne razmjene sa inostranstvom temelji se na preporukama statistike UN i EU koje su sadržane u sledećim publikacijama:

- International merchandise Trade Statistics, Concept and Definitions, UN
- Statistics on the Trade of Goods, User Guide, EUROSTAT

Usklađuje se sa regulativama iz dokumenta „*European Legislation applicable to the Statistics relating to the trading of goods*“, vezane za *EXTRASTAT*:

- Regulativa Evropskog Parlamenta i Savjeta broj 471/2009,
- Regulativa Evropske komisije broj 92/2010,
- Regulativa Evropske komisije broj 113/2010.

Izvor podataka

Izvor podataka za statistiku robne razmjene Crne Gore su carinske deklaracije o izvozu i uvozu robe. Carinska deklaracija je dokument koji se podnosi u carinskom postupku. Sadrži podatke koji su važni za sam postupak carinjenja, ali i podatke za potrebe statistike. MONSTAT u mjesečnoj periodici od Uprave carina preuzima podatke u elektronskoj formi i dalje ih statistički obrađuje i publikuje rezultate.

U carinskom postupku pri tarifiranju proizvoda od 2002 godine koristi se kombinovana nomenklatura koja je usklađena sa kombinovanom nomenklaturom EU. Objavljuje se godišnje u Službenom listu Crne Gore za važeću godinu.

Obuhvat spoljne trgovine

Izvoz obuhvata robu koja napušta statističku teritoriju Crne Gore u skladu sa sljedećim carinskim postupcima:

- a) Izvoz
- b) Pasivno oplemenjivanje
- c) Ponovni izvoz koja je bila u postupku aktivnog oplemenjivanja i prerada robe pod carinskim nadzorom

Uvoz obuhvata svu robu koja ulazi na statističku teritoriju Crne Gore u skladu sa sljedećim carinskim postupcima:

- a) Uvoz za slobodni promet
- b) Aktivno oplemenjivanje
- c) Prerada robe pod carinskim nadzorom

Klasifikacija izvoza i uvoza se vrši prema nomenklaturi statistike spoljne trgovine (NSST), koja se zasniva na standardnoj međunarodnoj trgovinskoj klasifikaciji OUN (SMTK), 4. revizija. Šifra svakog proizvoda klasifikovanog je tako da prva cifra označava - sektor, dvije cifre – odsjek, tri – grupu, četiri – podgrupu, a pet cifara – poziciju, odnosno proizvod.

Shodno Politici revizije Zavoda za statistiku, konačni podaci se objavljuju datumom definisanim Kalendarom objavljivanja statističkih podataka.

Izdaje Zavod za statistiku Crne Gore (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV Proleterske br.2, telefon (+382) 20 230-811, faks (+382) 20 230-814

Saopštenje pripremio:

Ivan LAKOVIĆ

Tel. +382-20-223 435

e-mail: contact@monstat.org